7851/2026 Vaikutusten ennakkoarviointi päätöksenteossa
Anniina Le Tortorec

Merkkien selitykset

++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
\+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan
\- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
\- - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset
Kuopion strategia: Kuopio 2035 strategia

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	**Kestävä kasvu** • Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä • Koulutus ja osaava työvoima • Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen • Vaikuttaminen ja tunnettuus	++	Luonnonsuojelualueet lisäävät Kuopion alueen pito- ja vetovoimaa ja tukevat luontomatkailua sekä virkistyskäyttöä. Ne luovat myös positiivista kuvaa yritysnäkökulmaa ajatellen.
2	**Elämänvoima** • Laadukas kasvatus ja opetus • Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat • Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö	++	Luonnonsuojelualueet turvaavat ekosysteemipalveluita, edistävät luonnon monimuotoisuuden säilymistä ja hillitsevät luontokatoa sekä tukevat ilmastotavoitteita. Luonnoltaan monimuotoiset metsät parantavat ihmisten luontokokemuksia ja edistävät virkistyskäyttöä.
3	**Muutosvoimainen työyhteisö** • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita • Kestävä talous	0	

Johtopäätös ja perustelut:
Monimuotoisista metsistä hyötyvät ihmiset, yritykset, metsäluonnon monimuotoisuus ja ilmasto.

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:
Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki__x_ Aikuiset___ Ikääntyneet___
Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa "Lapsivaikutusten arviointi"
Kohdistuuko päätös jonkinkin tiettyyn väestöryhmään **Ei,** Kyllä, mihin _____

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	++	Luonnonsuojelualueet tarjoavat maksuttomia ja tasavertaisia virkistysmahdollisuuksia kaikille väestöryhmille.
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esi-merkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	++	Kts. kohta 1.
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riski-käyttäytymiseen)	++	Luontoalueet tukevat fyysistä ja psyykkistä hyvinvointia sekä kannustavat liikkumiseen.
4	Terveyteen (fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen)	++	Kts. kohta 3.
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	0	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	0	
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	++	Kts. kohta 1

Johtopäätös ja perustelut
Luonnossa liikkumisella ja oleskelulla on positiivisia vaikutuksia terveyteen ja hyvinvointiin.

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakkoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	++	Luonnonsuojelualueet tarjoavat maksuttomia ja tasavertaisia virkistysmahdollisuuksia kaikille väestöryhmille.

2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	++	Kts. kohta 1
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	0	
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	++	Luonnonsuojelualueet turvaavat ekosysteemipalveluita, edistävät luonnon monimuotoisuuden säilymistä tuleville sukupolville ja hillitsevät luontokatoa sekä tukevat ilmastotavoitteita ja auttavat ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.

Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)

Uusien luonnonsuojelualueiden perustamisen vaikutukset lapsiin ja nuoriin ovat kokonaisuutena myönteiset. Alueet tukevat lasten mahdollisuuksia luonnossa liikkumiseen ja virkistäytymiseen, millä on positiivisia vaikutuksia hyvinvointiin ja terveyteen. Suojelualueiden perustamisella turvataan luonnon monimuotoisuutta ja ilmastonmuutokseen sopeutumista, millä luodaan hyvän elämän edellytyksiä myös tulevaisuuteen.

Vaikutukset maaseutuun (Ennakkoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	++	Luonnonsuojelualueet tarjoavat maksuttomia ja tasavertaisia virkistysmahdollisuuksia kaikille väestöryhmille.
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	++	Luonnonsuojelualueet lisäävät koko Kuopion alueen pito- ja vetovoimaa ja tukevat luontomatkailua sekä virkistyskäyttöä.
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	0	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	++	Monimuotoinen luonto tarjoaa ekosysteemipalveluja, jotka vaikuttavat myös yritysten toimintaedellytyksiin esimerkiksi matkailun ja ruuantuotannon alalla.

Johtopäätös ja perustelut

Luonnonsuojelualueet lisäävät koko Kuopion alueen vetovoimaa, tarjoavat ekosysteemipalveluja ja tukevat luontomatkailua sekä virkistyskäyttöä.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta ta toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaisuista.)			
		Merkki	**Vaikutuksen kuvaus lyhyesti**
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	++	Metsillä on positiivinen vaikutus ihmisten viihtyvyyteen ja terveyteen.
2	Maaperään, vesistön ja luonnon moni-muotoisuuteen	++	Suojelualueet säilyttävät luonnon monimuotoisuutta ja ehkäisevät maaperän ja vesistöjen kuormitusta.
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	++	Suojelualueet toimivat sekä hiilivarastoina, että hiilinieluina ja tukevat ilmastonmuutokseen sopeutumista.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätys-asteeseen	++	Suojelualueiden metsät ovat talouskäytön ulkopuolella.
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön	++	Suojelualueen metsät pysyvät peitteellisenä.
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	++	Kts. kohta 5.
Johtopäätös ja perustelut **Luonnonsuojelualueet ylläpitävät luonnon monimuotoisuutta. Suojelualueet toimivat sekä hiilivarastoina, että hiilinieluina ja tukevat ilmastonmuutokseen sopeutumista.**			

Ennakkoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	**Vaikutuksen kuvaus lyhyesti**
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	0	Suojelualueiden perustaminen ja hoito hoidetaan vakinaisella henkilöstöllä yhteistyössä ympäristönsuojelun sekä metsät ja vesialueet - henkilöstön kesken.
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	0	Suojelu kohdistuu kaavojen suojelualuevarauksiin, jotka ovat jo maankäytön ulkopuolella, joten kohteiden suojelulla ei ole vaikutusta kaupungin talouteen eikä metsätalouden tuloihin.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	+	Luonnonsuojelualueet tuovat pitkällä aikavälillä säästöjä ekosysteemipalveluiden säilymisen kautta.

Johtopäätös ja perustelut
Suojelu kohdistuu kaavojen suojelualuevarauksiin, jotka ovat jo maankäytön ulkopuolella, joten kohteiden suojelulla ei ole vaikutusta kaupungin talouteen eikä metsätalouden tuloihin. Laajemmassa mittakaavassa luonnonsuojelualueet vähentävät metsistä saatavaa tuottoa, mutta parantavat ekosysteemipalveluja.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	++	Luonnonsuojelualueet lisäävät kaupungin vetovoimaa.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	++	Kts. kohta 1.
3	Työpaikkojen muodostumiseen	++	Kts. kohta 1.
4	Yritysten kehittämiseen	++	Kts. kohta 1.
5	Yritysten työvoiman saantiin	+	Kts. kohta 1.
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	0	
7	Yritysten asiakasvirtaan	0	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin	+	Kts. kohta 1.

Johtopäätökset ja perustelut
Luonnonsuojelualueet ja monipuolinen metsäluonto ovat kaupungin yksi vetovoimatekijä. Ne lisäävät Kuopion seudun vetovoimaa ja kiinnostavuutta myös elinkeinoelämän keskuudessa. Monimuotoinen luonto tarjoaa ekosysteemipalveluja, jotka vaikuttavat myös yritysten toimintaedellytyksiin esimerkiksi matkailun ja ruuantuotannon alalla.